

6 – класс. Дүйнөлүк тарых

I – жарым жылдык: жумасына: 2 саат, жалпы: 32 саат

Кутулуучу натыйжалар

I – чейрек

№	Тема	Саат	Мөөнөтү		Тапшырма
1	Киришүү				
2	Борбордук Азиядагы көчмөн жана отурукташкан цивилизациялар	1	1-ФФ	1-ФФ	Борбордук Азиядагы көчмөн жана отурукташкан цивилизациялардын түзүлүшүнө таасир тийгизген ички жана сырткы шарттарды аныктай алат - Эки маданиятты салыштырып, анализ жүргүзөт
3	Байыркы Хорезм.	1	6-ФФ	6-ФФ	- Байыркы Хорезм жана шаар-калдыктары тууралуу маалыматка ээ болот - Тарыхый карта менен иштеп алат - Тапшырмаларды аткарып, Билимин бышыктайт
4	Байыркы Бактрия.	1	8-ФФ	8-ФФ	- Байыркы Бактрия жана Грек-Бактрия мамлекеттери тууралуу маалыматтарды жана тарыхый картаны салыштырып, анализдейт - Тарыхый түшүнүктөргө аныктама берет
5	Байыркы Согд (Согдиана).	1	13-ФФ	13-ФФ	- Археологиялык жана жазма булактардагы маалыматтарды анализдеп, сүйлөп берет - Кол өнөрчүлүк жана соода тармагындагы ийгиликтердин себептерин санап берет

6	Борбордук Азиядагы хундардын көчмөн империясы.	1	13-д.д.	13-д.д.	- Борбордук Азиядагы көчмөн элдер жөнүндөгү кытай булактарындагы маалыматтарды анализдейт - Хундардын чарбасы, коомдук түзүлүшү жөнүндө айтып берет	оркуу
7	Хун мамлекетинин түзүлүшү	1	15.д.д	15.д.д.	- Хун империясынын түзүлүүсүнө таасир эткен ички жана сырткы факторлорду аныктайт - Модэ шанүйдүн тарыхтагы орду, ийгиликтеринин себептерин белгилейт	түшүнүктүү аксаб
8	Элдердин Улуу көчү.	1	22-27-д.д.	22-27-д.д.	- Элдердин Улуу көчү түшүнүгүнө аныктама берет, хундар менен гундардын аталышындагы айырмачылыктардын себебин айтып бере алат - Атиланын ишмердүүлүгүн анализдейт	исседелер көчмөн
9	Кушан империясы.	1	18-д.д.	19-д.д.	- Этнонимдеринин чечмеленишин билет, аларды тарыхый картадан көрсөтө алат - Палышалардын ишмердүүлүгүн анализдейт, салыштырып, баа берет	сөзжө түшүнүктүү
10	Маданияты жана диний ишенимдери.	1	4-д.д.	4-д.д.	- Диний ишенимдердин коомдук турмушка жана маданиятка тийгизген оң, терс жактарын белгилейт - Тексттер жана сүрөттөр менен иштеп, билгимдерин бышыктайт	түшүнүктүү аксаб
11	Кангуй мамлекети.	1	8-д.д.	8-д.д.	- Мамлекеттин пайда болуу себептерин көрсөтөт - Маанилүү окуяларды мезгил сызыгына жайгаштырып, хронологиялык иреттүүлүккө келтирип, кроссворд менен иштейт	түшүнүктүү аксаб
12	Эфталиттер падышалыгы	1	11-д.д.	11-д.д.	- Ак гундар, хиониттер этнонимдерин чечмелеп, эфталит түшүнүгүнө аныктама берет	сөзжө

					<p>- Тарыхый карта жана сүрөттөр менен иштеп, билимдерин бышыктайт</p>	
13	<p>Практикалык ишмердүүлүк</p>	1	18.10.	18.10.	<p>- Жумушчу дептер менен иштеп, предметтик компетенттүүлүктөрү калыптанат; топтордо иштеп, негизги компетенттүүлүктөрү калыптанат</p>	
14	<p>Кайталоо</p>	1	20.10.	20.10.	<p>- Өтүлгөн темаларды кайталап, тапшырмаларды аткаруу менен алган билимин бышыктайт</p>	Кайталоо
15	<p>Түрктөрдүн көчмөн цивилизациясы</p>	1	13.10.	13.10.	<p>- Улуу Түрк кагандыгын түзүлүүсүнө, бөлүнүүсүнө таасир тийгизген ички, тышкы шарттарды аныктайт</p> <p>- Мамлекеттин өнүгүүсүн кагандардын ишмердүүлүгү аркылуу анализдейт</p>	Түрктөр
16	<p>Түрктөрдүн көчмөн цивилизациясы</p>	1	28.10	28.10.	<p>- Батыш жана Чыгыш түрк кагандыктарынын өнүгүүсүн салыштырып, өзгөчөлүктөрүн анализдейт</p> <p>- Аныктамадаларга түшүндүрмө берип, тапшырмаларды иштеп, билимин бышыктайт</p>	Орусия
17	<p>Түргөштөрдүн көчмөн кагандыгы</p>	1	27.10.	29.10.	<p>- Сары түргөштөр менен кара түргөштөрдүн ортосундагы тириешүүлөрдүн себеп-натыйжаларын аныктайт</p>	Орусия

18	Көчмөн карлуқтардын мамлекети					<ul style="list-style-type: none"> - Кагандардын ишмердүүлүгүнө анализ жүргүзөт - Карлуқ мамлекетинин тарыхтагы орду, ислам дининин аймакка таркашына тийгизген таасири тууралуу айтып берет - Тапшырмалар менен иштеп, билимин бышыктайт 	<p>Буга келиш</p>
19	Уйгур кагандыгы (744-840-жж.).	1	10-11.	10-11.		<ul style="list-style-type: none"> - Кагандыктын түзүлүшү, кыйрашынын себеп-натыйжаларын анализдейт - Саясий күчтөрдүн алмашуусунан келип чыккан өзгөрүүлөрдү белгилейт 	<p>Туура эмес</p>
20	Азиянын Батышындагы көчмөндөрдүн мамлекеттери	1	10-11.	10-11.		<ul style="list-style-type: none"> - Батыштагы көчмөн мамлекеттер, түрк тилдүү элдер тууралуу маалыматтарга ээ болуп, аларды анализдейт - Тапшырмаларды иштеп, билимин бышыктайт 	<p>Туура эмес</p>
21	Көчмөндөрдүн башкаруу түзүмү жана аскердик күчтөрү	1	10-11.	10-11.		<ul style="list-style-type: none"> - Түрктөрдүн башкаруу системасы, саясий жана аскердик чиндери, ички жана тышкы саясаты тууралуу маалыматтарды анализдейт - Схема аркылуу сөзүшүү тактикасын анализдейт 	<p>Ооба келиш</p>
22	Көчмөндөрдүн руханий маданияты	1	10-11.	10-11.		<ul style="list-style-type: none"> - Көчмөндөрдүн дүйнө таанымы, мифологиясы тууралуу 	<p>Ооба келиш</p>

					<p>маалыматтарга ээ болуп, азыркы турмуштагы каада-салттар, диний ишенимдер менен салыштырат</p> <p>- Руна жазмасы менен иштейт</p>	
23	Көчмөндөрдүн материалдык маданияты.	2	29.11.	29.11.	<p>- Турмушта колдонулган мал чарбасынын продукциясын атап, маанисин түшүндүрөт</p> <p>- Көчмөндөрдүн кийим-кечелерин сүрөт боюнча салыштырып, анализдейт, өзгөрүүлөрдү белгилейт</p>	<p>24.05.09</p> <p>5.10</p> <p>8.04.05.05</p>
24	Көчмөндөрдүн чарбасы	2	6.12. 8.12.	6.12. 8.12.	<p>- Көчмөндөрдүн чарбасынын өзгөчөлүктөрү, бүгүнкү күндөгү кыргыздардын чарбасына окшош жактарын аныктап, анализдейт</p> <p>- Сүрөт менен иштеп, турак-жайдын өнүгүү тарыхын, өзгөрүүлөрүн белгилейт</p>	<p>12.05.09</p> <p>12.05.09</p>
25	Борбордук Азияга ислам цивилизациясынын келиши	2	15.12. 19.12.	15.12. 18.12.	<p>- Көчмөн жана отурукташкан цивилизациялардын өз ара маданий алакалары тууралуу анализдейт</p> <p>- Ислам маданиятынын көчмөн дүйнөгө тийгизген таасири тууралуу айтып берет</p>	<p>12.05.09</p>
26	Практикалык ишмердүүлүк	1	22.12.	22.12.	<p>- Жумушчу дептердеги тапшырмаларды иштеп, хронологиялык картографиялык, тарыхый-цивилизациялык компетенттүүлүктөрү калыптанат;</p>	<p>12.05.09</p> <p>02.04.09-09</p>

					- Топтордо иштеп, социалдык-коммуникативдүү, социалдык-жарандык, өзүн-өзү өнүктүрүү компетенттүүлүктөрү калыптанат	
27	Кайталоо	1	26.12	27.12	- Өтүлгөн темаларды кайталап, тапшырмаларды аткаруу менен алган билимин бышыктайт	Коваленко
		1	29.12	29.12		
28	Жылдык кайталоо				- Жалпы өтүлгөн темалар боюнча билимдерин бышыктап, турмушта пайдалана алат	

6 – класс. Кыргызстан тарыхы

II – жарым жылдык: жумасына: 2 саат, жалпы: 36 саат

№	Тема	саат	Мөөнөтү	Өтүлдү	Мөөнөтү III – чейрек	Тапшырма
1	Киришүү	1	18.01	18.01.	- Кыргызстандын аймагындагы алгачкы цивилизациялар жана кыргыздар түзгөн мамлекеттер тууралуу маалыматка ээ болуп, бул тарыхый окуяларды Дүйнөлүк тарыхтагы окуялар менен салыштырат, анализдейт	оркут
2	Сактар.	1	18.04.	19.01.	- Сактар, сак уруу бирикмеси, алардын көз карандысыздык үчүн күрөшү тууралуу маалыматтарга ээ болот - Тарыхый инсандардын ишмердүүлүгүнө, тарыхтагы ордуна баа	оркут

2	Сак урууларынын материалдык маданийты.			берет - Сак уруу союздарынын чарбачылыгы, коомдук түзүлүшү, жылкылардын сактардын трумунундагы ролу тууралуу айтып берет - Көчмөн турмуштагы мал чарбачылыктын мааниси жана орду тууралуу анализ жүргүзөт	берет 0087кк Түмүндүкт 0058ас	
3	Руханий маданийты жана диний ишенимдери.	1	24.01	211.01	берет - Сак урууларынын диний ишенимдери жана маданийты тууралуу маалыматка ээ болот - Алыкты жана жакынкы коңшу элдер менен болгон маданий байланышын анализдейт - Тапшырмаларды иштейт	миллеров ас5005
4	Эн байыркы цивилизациянын жаралуусу	1	28.01	28.01	берет - Эн байыркы айылдар жана шаарлардын пайда болушу, шаар цивилизациясынын өзгөчөлүктөрү тууралуу айтып бере алат - Гуйшанчэнь, Юнчэнь, Чигучэнь шаарлары тууралуу тапшырма аткарып, анализдейт	009кк1 Түмүндүкт 0058ас005
5	Усундар	1	31.01	31.01	берет - Усун этнонимине, Чигучэнь аталышына түшүндүрмө берет - Улуу Жибек жолунун маданий жана экономикалык жактан маанисин белгилейт - Тапшырмаларды аткарат	009кк4 0058ас
6	Дабан мамлекети.	1	7.02.	7.02.	берет - Дабан, «Көктөн түшкөн» аргымактар, экспансия түшүнүктөрүнө аныктама берет - Тарыхый инсандардын ишмердүүлүгүн анализдеп, баа бере - Тапшырмаларды аткарып, билимин бышыкт	009кк4 0058ас

7	Байыркы кыргыздар.					<ul style="list-style-type: none"> - Кыргыздардын байыркы Ата-Журту жана алгачкы мамлекети тууралуу маалыматка ээ болот, айтып бере алат - Манилүү окуяларды хронологиялык иретте жайгаштырып, анализдейт 	Учурдундук
8	Кыргыздардын чарбасы жана турмуш-тиричилиги	1	9-02.	9-02.	<ul style="list-style-type: none"> - Кыргыздардын чарбасынын жаратылыш менен байланышы, турмуш-тиричилигинин өзгөчөлүктөрү тууралуу айтып берет - Азыркы турмуш-тиричилик менен салыштырып, анализдеп, жыйынтык чыгарат 	ООБокк өөсүгү	
9	Эне-Сай кыргыздардын мекени	1	14.02	14.02	<ul style="list-style-type: none"> - Эне-Сай, Мин-Өзөн, "Сибирдин Италиясы" түшүнүктөрүнө аныктама берип, маанисин айтып бере алат - Жумушчу делегердеги тарыхый даректер менен иштеп, билимдерин бышыктайт 	Учурдундук айтОо	
10	Эне-Сайда Кыргыз мамлекетинин калыптанышы	1	16.02	16.02.	<ul style="list-style-type: none"> - Борбордук Азиядагы саясий күчтөрдүн алмашуусунун кыргыздардын иш-аракетине тийгизген таасири тууралуу айтып берет - Тарыхый инсандардын ишмердүүлүгүн анализдейт 	ООБокк Учурдундук	
11	Кыргыз-Кытай мамилелеринин чыңдалышы	1	23.02	23.02.	<ul style="list-style-type: none"> - Кыргыз мамлекетинин түзүлүшүнө шарт түзгөн себептерди санап бере алат - Ышбара Шибакүй Ачжандын эңчилигин анализдеп, жыйынтык чыгарат - Тапшырмаларды иштеп, билимдерин бышык 	Учурдундук неооо	
12	Кыргыз каганы – Барсбек	1	28.02 3.03.	28.03. 4.03	<ul style="list-style-type: none"> - Барсбек кагандын саясий ишмердүүлүгү, Ынанчу Алп-Билге тигулу, эңчиликтер тууралуу маалымат алып, анализ жүргүзөт - Саясий кырдаалды талдап, он жана терс 	Бордубок Б.К.04.	

13	Борбордук Азиядагы 710-711-жж. согуш			жактарын белгилеп, жыйынтык чыгарат - Согуштун себептери, башталышы, жүрүшү жана жеңилүүнүн даталарын хронологиялык тартипте жайгаштырып, айтып бере алат - Текст жана тарыхый даректер менен иштеп, жеңилүүнүн себептерин анализдейт	003 6011 Сыркоокумук
14	Практикалык ишмердүүлүк	2	4.03. 9.03. 9.03. 14.03.	- Жумушчу дептер менен иштеп, маалыматтык, хронологиялык картографиялык, тарыхый-цивилизациялык компетенттүүлүктөрү калыптанат; - Топтордо иштеп, социалдык-коммуникативдүү, этномаданий, социалдык-жарандык, өзүн-өзү өнүктүрүү компетенттүүлүктөрү калыптанат	9.11.2024
15	Кайталоо	1	14.03. 16.03. 14.03	- Темадарды кайталап, жумушчу дептердеги тапшырмаларды аткарып, билимин бышыктайт	11.11.2024
IV – чейрек					
16	Кыргыз мамлекетинин көз карандылыгы үчүн күрөшү	2	4.04. 0.04. 28.03.	- Барсбектин жеңилүүсүнөн кийинки кыргыздардын абалын, Кыргыз-Кытай мамилелерин, Уйгур кагандыгы менен болгон мамилелерди анализдеп, айтып берет - Маанилүү даталар менен иштей алат	
17	Кыргыз мамлекетинин башкаруу түзүмү	1	13.04	- Саясий жана аскердик титулдарга аныктама берип, алардын ишмердүүлүгү жөнүндө айтып бере алат - Титулдарды ээлеген кызматы боюнча схемага жайгаштырып, чечимин түшүндүрөт	
18	Кыргыздардын куралдуу күчтөрү	1	13.04.	- Куралдуу күч, курал-жарак, оор куралданган жана жеңил куралданган	

					жоокерлер тууралуу тапшырмаларды иштеп, жооп берет - Сүрөт менен иштеп, билимдерин бышыктайт	
19	Кыргыздардын чарбасы				- Кыргыздардын чарбасы жана күнүмдүк турмуш-тиричилиги, табият менен байланышы тууралуу анализдеп айтып берет - Тарыхый даректер менен иштеп, суроолорго жооп берип, схеманы толтурат	02244
20	Сооданын өнүгүшү	2	18-20.04.		- Сооданын пайда болуу себебтерин, товарлардын түрлөрүн, тышкы сооданын жүрүшүн анализдеп, айтып бере алат - Маалыматтарды салыштыруу, анализдөө аркылуу билимин бышыктайт	Сүрөттөрү менен
21	Кыргыздардын этникалык байланыштары	1	25.04.		- Кыргыздар менен мамиле кылган урууларды атап, байланыштын максаттарын жана натыйжаларын белгилейт - Тарыхый даректер менен иштеп, маалыматтарды анализдеп, жыйынтык чыгара	02244
22	Эне-Сай кыргыздарынын материалдык маданияты	1	20.05		- Материалдык маданияттын түрлөрүн атап, алардын маанисин түшүндүрүп берет - Сүрөттөр менен иштеп, жазуу жүзүндө өз оюн бийдирип, азыркы материалдык маданият менен салыштырып, оюн бышыктайт	003екел 02244
23	Байыркы кыргыздардын руханий маданияты	1	4.05		- Орхон-Енисей жазуулары, кыргыздар колдонгон эн-тамгалар, жыл эсеби, календарь тууралуу	Сүрөттөрү менен

					Билимдерин бышыктайт - Тапшырмагаларды иштеп, маалыматтарды анализдеп, айтып берет	
24	Кыргыздарынын диний ишенимдери.	1	8.05		- Кыргыздардын алгачкы диний элестөөлөрү жана дүйнө тааным тууралуу маалыматтарды анализдеп, мурдагы билимдери менен салыштырат - Тапшырмагаларды иштеп, анализдеп, билимин бышыктайт	
25	Кыргызстандагы отурукташкан маданият	1	18.05		- Отурукташкан маданияттын өзгөчөлүктөрү, натыйжалары, калктын этникалык жана социалдык курамы, диний ишенимдери тууралуу анализдеп, айтып бере алат - Тапшырмагаларды иштеп, билимин бышыкта	
26	Улуу жибек жолу жана Кыргызстан	1	16.05		- Улуу Жибек Жолу, анын негизги багыттары, товарлардын түрлөрү тууралуу билимдерин бышыктап, айтып бере алат - Уламышты окуп-чыгып, тексттерди иштеп, жоопторуна комментарий берет	
27	Практикалык ишмердүүлүк	1	18.05		- Жумушчу дептердеги тапшырмагаларды өз алдынча иштеп, топтордо жана жуптарда иштеп, негизги жана предметтик	
	каб. ма. 00		18.05			

					компетенттүүлүктөрү калыптанат
28	Кайталоо				- Темаларды кайталап, жумушчу дептердеги тапшырмаларды аткарып, билимин бышыктай
29	Жылдык кайталоо	1	28-05-		- Жалпы өтүлгөн темалар боюнча билимдерин бышыктап, турмушта пайдалана алат

Резерв: 5 саат